

Hentzar Joensen í Vági fyllir 80 í dag

Eitt langt og mangan baldrut lív á sjónum

Hentzar Joensen hevur havt tilknýti til sjógvin alla sína tíð. Hann hevur roynt nærum allan fiskiskap, og hevur verið við flestu skipasløgum. Hann greiðir her frá einum parti av spennandi lívssøgu síni

Hentzar Joensen varð føddur í Sandvík í 1914.

Longu sum 14 ára gamal - í 1929 - fór Hentzar Joensen til skips fyrstu ferð. Tað var við einum av Mortensens-skipunum, *Egeria*, sum Jákup í Funningi førði.

Har var eingin motorur umborð, og Hentzar minnst enn tá teir áðrenn fyrsta túrin fóru á Funning eftir agni. Tað bleiv stilli, so menn máttu seta bát, og við árum sleipa skipið á Funning.

Áðrenn hann fór hevði hann fingið sínar fyrstu gummistývlar - og tað var ikki smáting tá í tíðini.

- Eg minnst at eg gleddi meg sum eitt smábarn at fáa hesar stývlar, greiðir hann frá. Tað sigur eitt sindur um, hvussu nógv alt er broytt í míni tíð.

Ein góð barlast

Hentzar hevði verið eitt heilt ár til skips, áðrenn hann kom umborð á eitt skip við motori fyrstu ferð.

- Eg havi altíð sæð tað sum eina góða barlast at sleppa at royna hvussu tað var at sigla bara við seglum, sigur hann.

Men sum 15 ára gamal fór hann síðani við einum av teimum "ordiligu skipunum" sum hann tekur til.

Tað var tann tveymastaraða skonnartin Hanna. Hon tók eini 400 skipspund, og hevði motor við 65 hestum. Tað var ein stórir motorur tá í tíðini.

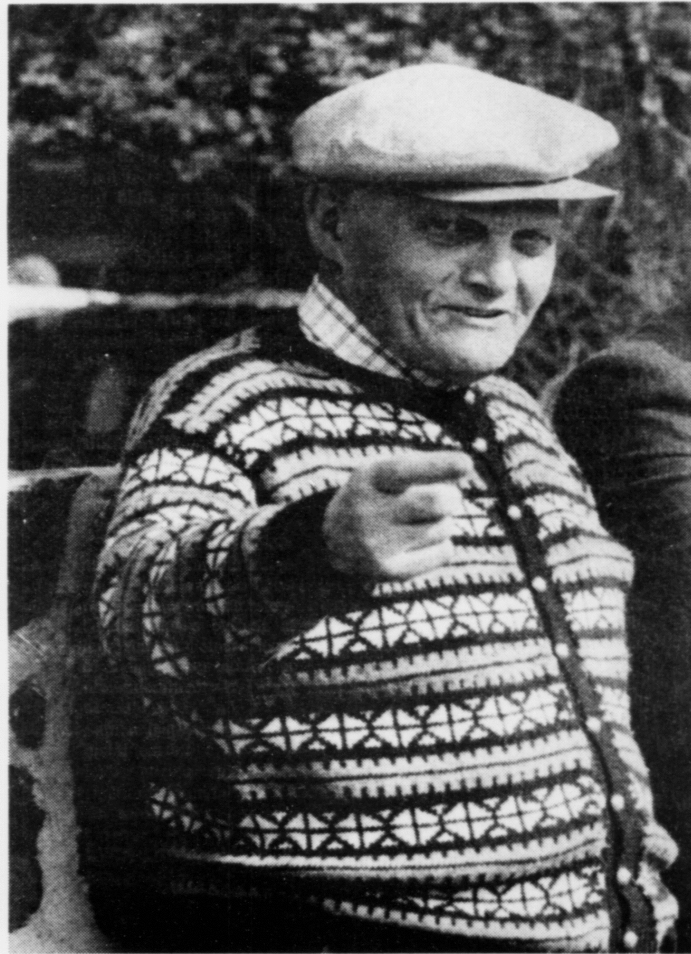
Óg so hevði hon stýrhús eisini - tað var heldur ikki vanligt tá.

Hesi Skonnartini var Hentzar við frá 1930 til 1932 - men so fór hann aftur við slupp.

Gravgangur eftir góðu skipunum

Hann greiðir frá at menn altíð royndu at sleppa við teimum góðu skipunum, har møguleiki var fyri rimiligrari fortjenastu - tá var jú eingin minstalon ella trygd fyri nøkrum.

Óg á vári í 1935 eydnaðist honum so at sleppa við

einum av teimum góðu sluppunum - nevniliga Norðfarinum.

Longu á heysti sama ár hevði hann forvunnið 800 krónur - og so vóru ráð at fara á skiparaskúla í Havn.

Har tók hann prógv á vári í 1936 - og tá vóru framvegis 100 av teimum 800 krónunum eftir.

Hentzar minnst, at tá hann kom aftur til Sandvíkar eftir lokið prógv, var hann móttikin sum ein kongur har suðuri.

100 krónuseðilin sum leyp av, gav hann pápanum.

- Vit vóru 6 brøður og tríggar systur, so tey høvdu brúk fyri tí, sigur hann.

Tað kemur altíð aftur

Nú stóð Hentzar so við ongum - men hann hevur aldrin verið bangin fyri ikki at klára seg.

- Harrin hevur altíð laga tað soleiðis fyri meg, at tá tað hevur verið uppi, so er tað komið aftur. Tað er sum við flóðini og fjørduni, sigur hann.

Giftur

Í 1937 bleiv hann giftur við Edit Mørk, sum eisini var úr Sandvík.

- Óg tað skal hon hava, sigur hann, at tað var verðins besta kona.

Edit doyði fyri 7 árum síðani. Tá høvdu tey verið gift í ein mánað undir 50 ár.

Óg tað var eitt gott hjúnarlag uppá allar mátar.

- Nú hoyrir man so nógv um húsaófrið, skilnað o.t. - alt tað havi eg verið spardur fyri, sigur Hentzar. Vit bæði passaðu perfekt saman.

Krigsárini

Hentzar sigldi ikki undir krígunum, men hevði saman við øðrum monnum ein motorbát, sum teir róðu út við.

Hann greiðir frá, at 1940 var fyrsta árið, roynt varð við langlínu har suðuri. Teir høvdu høyrð at lína varð brúkt norðanfyrir, men kendu einki til tað sjálvir. Tað hevði bara verið snørið.

Men tá gjørdur teir so línu úr tveini. Óg alt varð drigið við hond, fyri at tað ikki skuldi slitna.

Seinni fingur teir so sterkari línur, sum teir sjálvir tjørauð so tær ikki rotuðu.

Umframt útróðurin hevði hann saman við konuni ein lítlan bygðahandil í kjallaranum hjá pápanum, har tey vóru inngift - ráð høvdu ikki verið at keypt hús.

Soleiðis gingu øll krigsárini.

Til Grønlands

Tá kríggið var liðugt í 1946 fór Hentzar til Grønlands við tí fyrri Borgini hjá Torvaldi Hjelm. Tað var ein trymastrað skonnart.

Tað bleiv eitt gott ár. Teir royndu við línu, og fingur fulla last.

30 tonsara

Hentzar var eisini við til at fáa ein av 30 tonsarunum til Føroya, sum komu aftaná kríggið - hann kallaðist Ørnarípan.

Við hesum skipi fóru teir at dríva heimaútróður í 1946 - eisini tað var við línu.

Hóast hann ikki hevði lært til motorpassari, fekk Hentzar hetta arbeiði har umborð.

Hetta var eitt bæði tvørligt og tungt arbeiði, tí teir róðu út frá Tvøroyri, og Sandvík lá tá framvegis við ongum vega sambandi.

Bygðin hevði havt mjólka- og postbátin siglandi, men tá hon ikki gav yvirskott, steðgaði siglingin.

- Vit máttu tískil altíð ganga uppum fjøll, og tað gjørdist ov strævið í longdini, greiðir hann frá.

Teir avgjørdur tí at selja 30 tonsaran, og ein maður norðanfjörðs keypti.

Hentzar var motorpassari norður um fjørð við bátinum, og tá hann kom norður, varð hann biðin um at verða verandi umborð sum motorpassari.

Hann sigldi so fyrst í rutuni hjá mjólkaforssýningini millum Havnina, Skálafjörðin og niðan í Sundalagið í eina stutta tíð.

Men so varð línuspæl keypt umborð, og teir fóru at rógva út av Runavík.

Hentzar róði so út norðanfjörðs um várið og summarið tvey ár á ráð.

Frá hesi tíðini minnst hann serliga ein túr í 1950 tá teir fóru í Aberdeen við eini smekfullari feskiskalast. Hentzar var bæði skipari og motorpassari, og hann fekk 2.000 kr. í sín part. Ein rimmar túrur!

Aftur til Sandvíkar

Men tað var ov uttanhandað at búgva norðanfjörðs tá konan búði har suðuri, og Hentzar flutti tí suðuraftur.

Hann bleiv síðani motorpassari við City, sum var ein av teimum stóru sluppunum á Gørðunum. Teir royndu undir Íslandi og Grønlandi við snellu og línu, og Hentzar var við í 3 ár.

Legðist upp

Hóast hann ikki var meira enn akkurát farin um tvey 40, gjørdi Hentzar av at leggjast upp eftir hetta.

- Eg var farin at vikna, og eg helt at eg kanska ikki eignaði meg so væl til at vera á sjónum meira, sigur hann.

Men í Sandvík var ikki nógv at gera annað enn at røkja sjógvin, og tí gjørdur hann og konan av at flyta til Vágs. Tað var eitt pláss við fleiri møguleikum fyri arbeiði á landi.

Tað var ein tungur dagur hjá Hentzari, tá hann í 1955 flutti úr Sandvík - og tað er tungt at minnst aftur á tann dag í dag.

- Eg minnst so væl

